

Gadden

Medlemstidning för Sveriges biodlingsföretagare Nummer 3, 2021

Konsumenterna kräver
ursprungsmärkning

Det surrar i Kivik

Paket och bicykel
som avläggarmetoder

ANALYSER

De letar MGO i svensk honung

Biodlingsföretagarna

Vi köper din honung

Som marknadsledare fortsätter vi vår stora satsning på svensk honung och söker nu efter fler leverantörer. Om du är ny biodlare eller vill utöka din befintliga biodling kan du få stöd och utvecklingshjälp av oss.

Här är några av de saker vi erbjuder när du säljer din honung:

- Säker betalning inom 30 dagar
- Rådgivning och utbildning till dig som vill utöka din biodling
- Möjlighet till förskott för företag som nyinvesterar i sin verksamhet
- Fler fördelar hittar du på vår hemsida:
<http://svenskabiprodukter.se/leverantor>

Vi vill värna om den svenska honungsproduktionen och söker fler samarbetspartners bland företag och biodlarföreningar.

Är vårt erbjudande intressant?

Kontakta oss för ett samtal om hur vi kan arbeta tillsammans.

0705-41 03 22

richard.johansson@svenskabiprodukter.se

Ledaren

Vi har haft ytterligare en annorlunda vår som ställer till det i biodlingen. En bonde sa alltid att – allt regn som kommer före midsommar är bra i alla fall för potatisen. Det hade han rätt i, potatisen växer till sig jättebra men det är ingen höjdare för biodlingen. Nu hoppas vi på värme och fler soltimmar.

Foto: Torbjörn Lagerwall

Styrelsen träffades på Oppebygård i början av april och hade sitt första fysiska arbetsmöte. Oppebygård är ett väldigt kostnadseffektivt ställe att ha möten på. Vi har tillgång till egna rum (med tanke på corona), en stor sal där vi kan sprida ut oss och diskutera. Vi har tillgång till kök där vi lagar vår mat och vårt fika vilket också håller ner kostnaderna. Vi var där under två halvdagar och en heldag och strukturerade upp arbetsuppgifter och arbetsfördelning. Ni kan se fördelningen längre fram i tidningen på sidan 5, styrelsen informerar.

Det var några väldigt effektiva arbetsdagar. Eftersom vi under årsmötet fick i uppgift att skriva en resepolicy tog vi tag i det direkt och skrev en. Vi tog hjälp av en person som jobbar med detta dagligen för att hitta en bra balans i vår egen resepolicy. Vi kommer att presentera den för våra medlemmar på nästa möte.

Vi planerar att ha ett digitalt medlemsmöte där vi, styrelsen, presenterar vad vi arbetar med och där vi kan diskutera de frågor som blivit aktuella under året. Detta är inte tänkt som något beslutande årsmöte eller extrainsatt medlemsmöte utan ett möte där vi kan diskutera aktuella frågor. Vi återkommer om tid och "plats" vilken säkert kommer att bli via zoom.

I förra ledaren skrev jag att det var dags att lämna in ansökningarna för Nationella programmet för biodlingssektorn (NPB) och BF har lämnat in tre ansökningar. En för en konferens 2022, en för våra utlandskontakter och en lite större ansökan om en informations-

kampanj för honung. Projektet är en fortsättning på den förstudie som gjorts under våren för en del av de extrapengar vi blev beviljade tidigare i år. När det gäller förstudien presenteras den marknadsföring som gjorts på sidorna 9–11. I både förstudien och i den projektansökan vi lämnat in samarbetar vi med en referensgrupp med deltagare från flera delar av näringen. BF har blivit tillfrågade om vi vill samarbeta eller stödja olika projekt och vi är öppna för samarbete men noga med att vi inte ska ta något ekonomiskt ansvar.

Vi fick också extra pengar för att genomföra några minikonferenser. Först ut var Monica Larsson som berättade om sin biodling och efter det följde Johanna Adolfsen som berättade om sin biodling och om sitt specialintresse – binas kommunikation. Sist ut var Björn Lagerman som debatterade om vindkraftverkens påverkan på honungsbin och andra pollinerare. Ni hittar länk till de inspelade föreläsningarna på biodlarkonferensen.se

Helena Ring Johansson
ordförande

Varmt välkommen till
Gadden nr 3. 2021

- 05** STYRELSEN INFORMERAR
- 06** NOTISER
- 07** SURRI! Utställning på Kiviks Musteri
- 09** NPB-FÖRSTUDIE resultat attitydundersökning, Tre fjärdedelar köper sin honung i livsmedelsbutik
- 12** TEMA AVLÄGGARE Bicykelmetoden – biodling med logistik i fokus
- 14** TEMA Familjeföretag med pakettlösningar
- 16** TEMA Avläggare i två omgångar
- 21** BK2021 digitala minikonferenser
- 22** ANALYSER Näranalyserad honung
- 24** JORDBRUKSVERKET INFORMERAR Konkurrerar honungsbin med vilda bin om pollen och nektar?
- 27** UTBLICK Japan stoppar import av honung, i Frankrike stjåls det kupor och om nytt förbud i Europa
- 28** FÖRSÅKRINGAR Fick hela biodlingen stulen
- 29** FÖRSÅKRINGAR Pilotprojekt i Skåne, Hur undviker du stöld av dina bikupor?
- 30** MEDLEMSFÖRMÅNER
- 31** GADDEN INFORMATION, BF'S VISION KONTAKTUPPGIFTER

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Se utgivningsplan på sidan 31. Tips på innehåll kan mailas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Kommunikatör

Monica Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
ordforande@biodlingsforetagarna.se

Redaktör & Art director

Marie Backman

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög

Tidningen är Svanenmärkt.
Utförligare information på sidan 31.

 Biodlingsföretagarna

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se

Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

NY SLUNGA TILL SÄSONGEN?

PREMIUM

CLASSIC

PRIS

136MLH4	Honungsslunga, 4-r Lågnormal, Självvändande	14 320 kr
136MH4	Honungsslunga, 4-r Dadant, Självvändande	15 520 kr

FLEXIKUPAN PREMIUM

Finns i följande:

-Lågnormal

- HLS

- 3/4 Langstroth

Flexilåda premium,

Formgjutna plastkanter samt inbyggd rambärarlist. Formgjutna plastkanter innebär ännu bättre hållbarhet när man använder kupkniven mellan lådorna. Rambärarlisten förenklar arbetet i kupan så att inte bina kan kitta fast ramarna samt ger plats för bigång som minskar risken för att klämma bina. Nya greppvänliga handtag.

PRIS EXKL. MOMS
2021-05-25

**MÅNADENS
ERBJUDANDE JUNI**

REFRAKTOMETER, 156G
Nettopris: 320 :-

Styrelsen informerar

Vad har hänt?
Vad är på gång?

Arbetsuppgifter och ansvarsområden

Vid styrelsemöte i april fördelades arbetet mellan ledamoterna. Här följer en översikt om ansvarsområden. Detta kommer att finnas tillgängligt på BF:s hemsida när den uppdateras senare under året.

FREDRIK SJÖBERG Suppleant, vice Kassör

NPB-Projekt:	Ja
LRF:	Ja
Fysisk konferens:	Controller, teknik
Gadden:	Annonser korrektur
Biregister:	Ja
Medlemsforum:	Ja

HELENA RING JHANSSON Ordförande

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Mat, boende
Utskick nya medlemmar:	Ja
Årsmöte:	Ja
Information/marknadsf.:	Ja
Gadden:	Ansvarig utgivare
Utbildning:	Ansvarig
Regering/Näringsdepart.:	Ansvarig
Samverkansråd:	Ansvarig
Biregister:	Ja

INGMAR GERMUNDSSON Vice ordförande

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Program bihälsa
Gadden:	Artikel bihälsa
Utbildning:	Bihälsa
Samverkansråd:	Ja
Bihälsa:	Ansvarig
Biregister:	Ansvarig

LINA NORRSELL Ledamot

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Program diverse
Gadden:	Korrektur
Utbildning:	Livsmedel
Bihälsa:	Ja
Biregister:	Ja
Medlemsforum:	Ansvarig
SLU/PoschBee:	Ja
Resepolicy:	Ansvarig

MARIE BACKMAN Vice sekreterare

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Marknadsföring, Tickster, deltagare
Utskick nya medlemmar:	Ja
Information/marknadsf.:	Ansvarig
Gadden:	Redaktör
Utbildning:	Marknadsföring, information annonsering
Biregister:	Ja
Utländskontakter:	Ja
Medlemsutskick:	Ja

MATS OLOFSSON Sekreterare

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Sekreterare, utländska gäster
Utskick nya medlemmar:	Ja
Årsmöte:	Ja
Information/marknadsf.:	Extern
Gadden:	Utländsbevakning
Utbildning:	Marknadsanalys pollinering
Biregister:	Ja
Utländskontakter:	Ja
Medlemsutskick:	Ja
Medlemsforum:	Ja

MIKAEL SUNDSTRÖM Ledamot

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Utställning
Gadden:	Korrektur
Utbildning:	Bihälsa
Bihälsa:	Ja
Biregister:	Ja
Medlemsforum:	Ansvarig
SLU/PoschBee:	Ja
Resepolicy:	Ja

STAFFAN TEGBÄCK Kassör

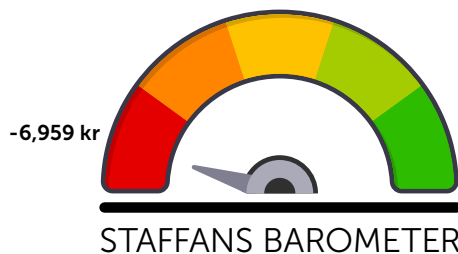
NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Ansvarig, Ekonomi, Admin Utställning, LRF:
Utskick nya medlemmar:	Ja
Årsmöte:	Ja
Information/marknadsf.:	Ekonomi
Gadden:	Annonser, ekonomi, redovisning
Utbildning:	Ja
Biregister:	Ja
Medlemsutskick:	Ja
Annonsförsäljning:	Ansvarig
Medlemsförmåner:	Ansvarig
Medlemsavgift:	Ansvarig

TOMAS LILJA Suppleant, vice kassör

NPB-Projekt:	Ja
Fysisk konferens:	Teknik
Årsmöte:	Ja
LRF:	Ja
Gadden:	Annonser
Utbildning:	Ekonomi, bokföring

Foto: Monica Swälas. Ovan från vänster till höger: Tomas Lilja, Staffan Tegebäck, Mikael Sundström, Marie Backman, Helena Ring Johansson och Lina Norrsell. På distans: Mats Olofsson, Ingmar Gudmundsson och Fredrik Sjöberg.

Staffan Tegebäck lånade BF 100 000 kr då föreningen hade svåra likviditetsproblem efter konkursen 2017. Enligt diskussion och förslag från en medlem under årsmöte 13:e feb 2021 visas hur mycket som betalats in till skulden här i Gadden.

Genom försäljning av infobroschyren och en donation på 1000 kr är 6,959 kr inbetalt.

Hur gör jag för att sätta in pengar?

Du kan betala vis swish nr. 123 107 1406
Mottagare Biodlingsföretagarna, eller
Bank-giro nr 5276-8567
Märk din betalning "barometer"

Ett räkneexempel: Det räcker om varje medlem swishar 300:- så är skulden till Staffan löst.

Alternativt kan du beställa informationsbroschyren, där går intäkterna direkt till barometern. Broschyren beställs via formuläret på hemsidan:
www.biodlingsforetagarna.se/butik.html

Halva avgiften om du blir medlem i juni!

BF kommer att genomföra en medlemsvärningskampanj under hela juni månad. Erbjudande om medlemskap för halva avgiften. Marknadsföring kommer att ske i sociala medier, hemsida, banner och utskick via e-post.

Kupor och tillbehör.
Trä- och plastkupor.

Våra egna Töreboda-kläder,
nu även i kaki!
Även BJ Sherriff original!

**Redskap och
skyddskläder.**

Honungshantering.
Slungare, kärl, silar, glas.

Bivaxkakor.
Cellstorlekar:
4,9, 5,1, 5,3 mm

VAX KÖPES!
Dagspris

Pollenfälla
att placera
framför flustret.

Pollentork.

Töreboda-kupa i EPS
Ytermått 462x462 mm.

Öppettider: Mån-Fre 9-16
Lunchstängt: 12.30-13.30
Stängda dagar,
www.biredskapsfabriken.se
NU 6 hallar, 1300m² butik!

Allt för biodlaren
Stor som liten

MS Biredskapsfabriken AB

Töreboda 0506-10273
info@biredskapsfabriken.se

Sedan 1941

www.biredskapsfabriken.se

Transportabelt Kläckskåp.
Artnr: 112565

NC Odlingssystem 10st.
Artnr: 112750

Parningskupa swi-bine.
Artnr: 113115

Parningskupa Apidea.
Artnr: 113170

Det självklara valet för
biodlare i Sverige
• Service • Kvalitet
• Kunskap • Omtanke

0533-631 11

Telefontider:

Mån-Fre: 8-14.30

Frukoststängt: 10-10:30

Lunchstängt: 13-13:30

**Vecka 26-33 är telefonen
öppen mellan 08-10.**

**Ni når oss även på mail:
shop@lpsbiodling.se**

Bifor 16kg
Artnr: 114502LP

Kläckskåp.
Artnr: 112551
Artnr: 112561

Klicka på fliken **återförsäljare**
på vår hemsida för att hitta den
närmast dig. Glöm inte att
anmäla dig till vårt nyhetsbrev
längst ner på sidan så du inte
missar våra erbjudanden.

@lpsbiodling

www.lpsbiodling.se

lpsbiodling

BF har haft kontakt med FTI*

Vi har ställt frågor angående förändrade avgiftsförfaranden på glasburkar och kartonger. FTI har sedan haft möte med NNV (NaturVårdsVerket) för att få svar på frågorna:

- Vart går gränsen för yrkesmässigt?
- Registrerat företag?
- Person livnär sig på verksamheten?
- Vi tänker främst på biodlare. Finns enligt uppgift 120 000 biodlare

Naturvårdsverket svarar enligt följande:

Begreppet "yrkesmässigt" är varken definierat i miljöbalken eller i producent-ansvarsförordningarna. Det finns inte heller ett givet svar att ge på frågan om vad som är yrkesmässigt, som skulle kunna gälla för alla situationer.

Det blir således en bedömning att göra i varje enskilt fall. Vid en sådan bedömning kan det bl.a. beaktas om utövaren är näringsidkare (i skatte-

rättsligt avseende), om den kallar sig företagare eller tar betalt (jämför fler kriterier i avsnitt 2.4 i Naturvårdsverkets handbok 2003:8 Farligt avfall som till viss del bör kunna tillämpas även i detta fall). När det gäller producentansvar finns även viss vägledning i 2016 års blåbok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser (ses. 17) som bör beaktas. Där sägs bl.a. att kommersiell verksamhet innebär tillhandahållande av varor i affärssammanhang. Icke-vinstdrivande organisationer kan anses bedriva kommersiell verksamhet om de är verksamma inom ett sådant sammanhang. Detta kan endast bedömas från fall till fall genom att ta hänsyn till leveransernas frekvens, produktens egenskaper, leverantörens avsikter osv. I princip bör enstaka leveranser av välgörenhetsorganisationer eller hobbyanvändare inte anses ske i affärssammanhang.

Frågan rörde specifikt biodlare och det går alltså inte att säga något generellt när det gäller en sådan verksamhet, istället får man ta hjälp av det som angivits ovan och göra en bedömning i det enskilda fallet. Sannolikt kan biodlars verksamhet ibland klassas som hobbyverksamhet och ibland som yrkesmässig verksamhet, beroende på omständigheterna.

Sedan detta svar som vi inte blev mycket klokare på, har BF varit i kontakt med försäljare av kartonger och glasburkar som säger att man fortsätter som vanligt eftersom man inte vet hur man ska hantera detta.

Vi är mycket tacksamma för det men uppmanar er biodlare att kontrollera om just din leverantör betalar avgifterna eller om det är du själv som ska göra det.

**Förpacknings- och tidningsinsamlingen*

HONUNG UTAN BIN – HONUNGSFUSK?

BBC News rapporterar om honung utan bin och mjölk utan kor. Maten som tillverkas i laboratorium har kommit till för att veganer saknar vissa livsmedel.

Darko Mandich är medgrundare och verkställande direktör för företaget MeliBio. Hans lösning på veganernas längtan efter mjölk och honung är att skapa en typ av honung, identisk med den naturliga typen i varje molekyl, men producerad utan att involvera några bin alls.

"När man tittar på honung och hur den är tillverkad, börjar det med att bin samlar pollen och nektar från blommorna och sedan omvandlar det

till byggstenarna av honung, som är fruktos och glukos", säger han till BBC News. "Vi simulerar det i laboratoriet med hjälp av mikroorganismer som gör jobbet med att bygga de första blocken av honung"

Nu vill ett nystartade företag, som MeliBio, producera veganprodukter som är biologiskt identiska med de verkliga livsmedlen. Metoden de använder är en jäsningsprocess.

MeliBio räknar med att starta sina första leveranser i slutet av året.

Svenskarna kan lära sig äta insekter

I Sverige är vi inte vana vid att äta insekter. Inte ens i tider av svält har insekter stått på menyn i Europa. Men vi kanske måste tänka om.

Forskare vid Uppsala universitet och SLU har undersökt hur insekter uppfattats som livsmedel historiskt och globalt. De har kommit fram till att attityder kan förändras ganska snabbt.

Insekter lyfts ofta fram som framtidens mat. Insekter har bra näringsvärde och produktion av matiga insekter kan bli mer miljövänlig än dagens animalieproduktion.

– Vi vet att vi inte kan fortsätta som idag när det gäller matproduktion och markanvändning. Det är inte hållbart. Och när efterfrågan på protein ökar globalt kan massuppfödning av insekter komma att spela en viktig roll, säger Åsa Berggren, professor vid Institutionen för ekologi, SLU.

Forskarna lyfter fram att insekter som mat eller snacks har förekommit i Europa. I till exempel Ryssland och Frankrike har man ätit gräshoppor, gärna rökta eller grillade. Det har visat sig att en hel del insekter (t.ex. ollonborrar) och produkter från insekter (t.ex. honung och nektar) ätits särskilt av barn. Ett intressant exempel är den traditionella sardiska osten casu marzu som blir vad den är på grund av en nedbrytningsprocess orsakad av larverna från ostflugan, *Piophilidae casei* (L.). Den är inte tillåten i dag men äts troligtvis fortfarande på sina håll. Insekter har också historiskt sett använts som medicin.

Från Sverige finns inte särskilt många uppgifter om att människor har ätit insekter. Brännvin kryddat med myror – myrsyra – är det mest kända exemplet. Inte ens när det var missväxt åt bönderna insekter. Bark var däremot vanlig nödmat.

SURR! på Kiviks Musteri i sommar

Utställningen SURR! innehåller porträttbilder på olika pollinatörer fångade av fotografen Lena Granefelt. Utställningen, som är producerad av Pollinera Sverige, ställs ut i den gamla äppelodlingen.

– Syftet med utställningen är att visa allmänheten att det finns många olika viktiga pollinatörer; humlor, vildbin, fjärilar, skalbaggar och honungsbin, för att nämna några. Vi är alla beroende av dem för att pollinera vår mat och natur, och det är viktigt att de får tillräckligt med mat och husrum, säger Lotta Fabricius Kristiansen från Pollinera Sverige.

På musteriet är man glada att äppelträdgårdarna kan få bidra till ett lärande för hela familjen.

– Vi hoppas kunna ge våra besökare en njutbar och lärorik promenad bland de vackra gamla äppelträden och samtidigt hylla pollinatörernas viktiga arbete, för utan dem får vi ju faktiskt inga äpplen, säger Malena Borgström, evenemangsansvarig på Kiviks Musteri.

– Utställningen är utomhus och utspridd på stor yta så att man kan känna sig säker, och vi följer nog alla riktlinjer för minskad smittspridning, berättar Malena.

Under Pollineringsveckan, som firades för första gången på Kivik och Stenshuvud, arrangerade en rad aktörer olika aktiviteter. Lokala företag, föreningar och organisationer engagerade sig i att sprida kunskap om pollinerande insekter, viktiga växter och positiva insatser för biologisk mångfald, däribland Stenshuvud Nationalpark och Kiviks Musteri.

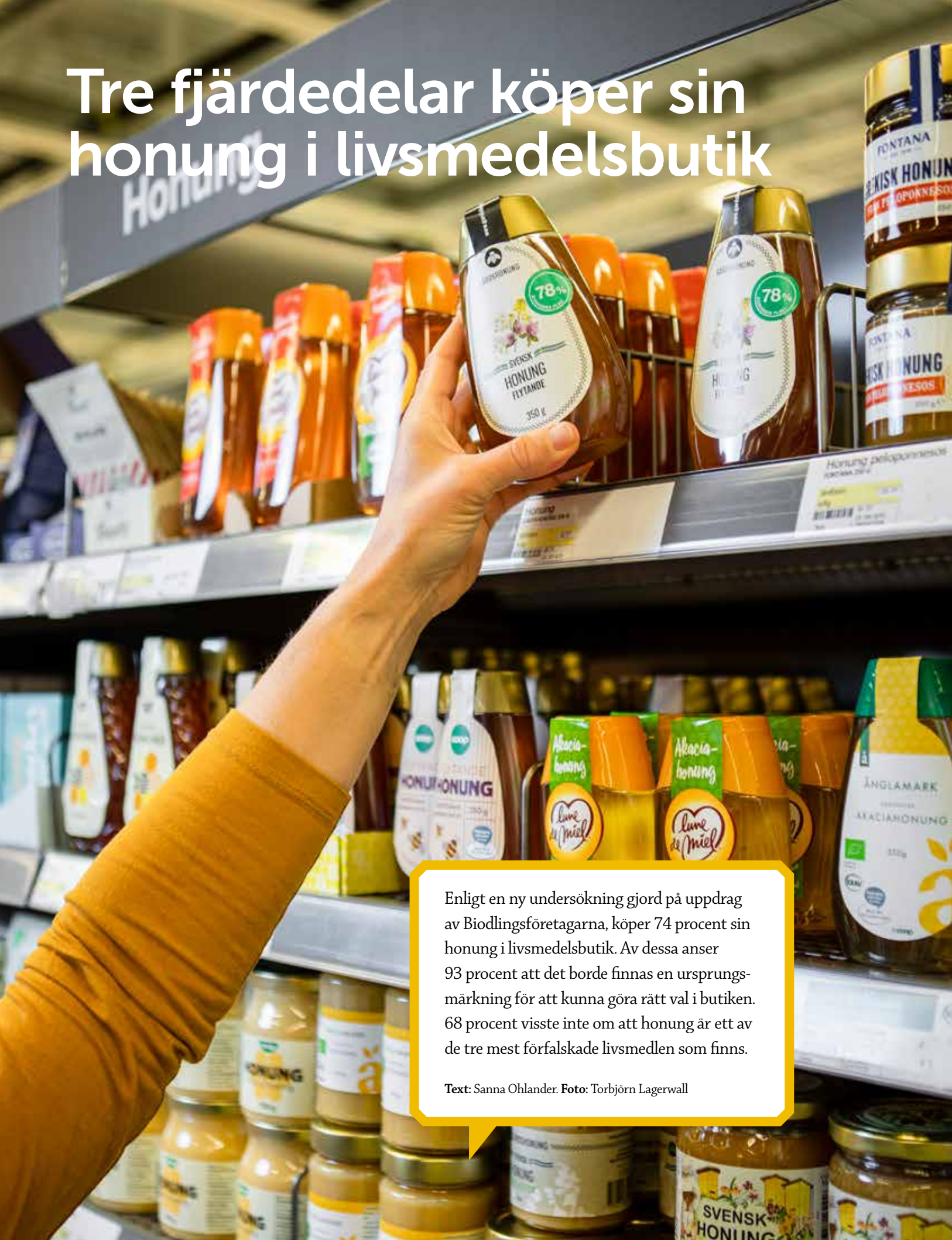
Läs mer på pollinerasverige.se

Foto: Matilda Boman, Kiviks musterier

På bilden Anna Lind Lewin från Pollinera Sverige och Malena Borgström från Kiviks Musteri.

Tre fjärdedelar köper sin honung i livsmedelsbutik

Enligt en ny undersökning gjord på uppdrag av Biodlingsföretagarna, köper 74 procent sin honung i livsmedelsbutik. Av dessa anser 93 procent att det borde finnas en ursprungsmärkning för att kunna göra rätt val i butiken. 68 procent visste inte om att honung är ett av de tre mest förfalskade livsmedlen som finns.

Text: Sanna Ohlander. Foto: Torbjörn Lagerwall

”
För att kunna gå ut med en större informationskampanj behövde en förstudie göras för att se vilken kunskap konsumenten samt livsmedelsindustrin har om honung och hur deras köpbeteende ser ut.

Honung utsätts idag för stor konkurrens från importerade produkter som uppges vara honung men som inte är det. För att kunna öka försäljningen av andelen oförfalskad honung behöver kunskapen om honung och andra biprodukter spridas. Konsumenterna behöver informeras om vad honung är, vilken nytta honung gör för miljön och den biologiska mångfalden. Konsumenterna behöver också förstå att bin är nödvändiga för övriga jordbruket, fröodlingen och frukt- och bärödlingar, då dessa är helt beroende av honungsbin och vilda pollinerare för pollinering.

”
Många biodlare har efterfrågat en större informationskampanj för att kunna öka försäljningen i bland annat detaljhandeln.

För att kunna gå ut med en större informationskampanj behövde en förstudie göras för att se vilken kunskap konsumenten samt livsmedelsindustrin har om honung och hur deras köpbeteende ser ut. I första skedet har det gjorts en attitydundersökning bland drygt ettusen konsumenter runt omkring i Sverige.

Köpbeteende

74 procent av konsumenterna köper sin honung i en livsmedelsbutik. Högst andel var i åldern 26–35 år medan det var aningen längre i åldersgruppen 46–55 år. Av konsumenten som köper sin honung i livsmedelsbutik använder 54 procent honung dagligen eller minst en gång i veckan. En tredjedel av konsumenterna köper flytande honung och 68 procent vet inte att honung ofta förfalskas. Detta gäller i alla åldersgrupper och både bland män och kvinnor.

– Eftersom 7 av 10 köper sin honung i livsmedelsbutik och 72% av dessa inte känner till att honung är ett av världens tredje mest förfalskade livsmedel är det där vi behöver upplysa och informera kunden

om vad som finns i burken eller flaskan, säger Mats Olofsson, biodlare och styrelsemedlem i Biodlingsföretagarna.

Ursprungsmärkning

Av alla deltagare svarade hela 93 procent att de önskade att det fanns en ursprungsmärkning på honungsburkar. I åldersgruppen 26–35 år var siffran så hög som 98 procent. I den grupp som köper sin honung i livsmedelsbutik tyckte 56% att det var viktigt att honungen var svensk och 85 procent tittar på etiketten efter en märkning.

– Precis som i andra undersökningar, bland annat från Svenskmärkning, stämmer detta överens med vad konsumenter överlag tycker. Det är viktigt med en ursprungsmärkning så att man vet vad man får och vad man köper. Först då kan man göra sitt eget val. Därför är det av stor vikt att vi lyfter detta även inom biodlingen så att våra kunder kan göra rätt val när de köper sin honung, säger Helena Ring Johansson, biodlare och ordförande i Biodlingsföretagarna.

Vi frågade drygt 1000 personer om de köper honung och vad de tycker om honung, så här svarade de.

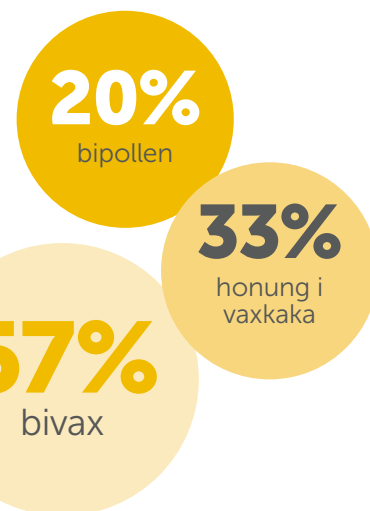

93%
av alla som
svarade vill ha en
ursprungsmärkning

74%
köper sin honung i
livsmedelsbutik

[illegible]

Vilka andra biprodukter känner kunden till?

Undersökningen gjordes av Netigate i april 2021, med en webbaserad panel bestående av 1106 respondenter.

Följande deltagare ingår i referensgruppen:

- Sveriges Biodlares Riksförbund
- LRF mat & dryck
- Svenska Bin
- Högländets Honung
- Svensk Honungsförädling

The infographic consists of five overlapping circles of varying shades of green. Each circle contains a percentage and a corresponding product category in Swedish. The circles are arranged in a cluster, with the largest circle (68%) at the top left and the smallest (35%) at the bottom left.

Product Category	Percentage
smaksättning (te, smoothies)	68%
matlagning	56%
bakning	52%
hälsoeffekt	35%

Vi frågade alla i gruppen om de kände till att honung är ett av de tre mest förfalskade livsmedlen som finns.

68%
kände inte till detta

TEMA AVLÄGGARE

Avläggare är ofta ett bra sätt för att minska trycket i kuporna men också för att skapa en förtjänst till företaget. Metoderna för att göra avläggare är troligen lika många som det finns biodlare. Gadden har träffat några yrkesbiodlare som berättar om sitt sätt att göra avläggare. William Rosenlund säljer paketbin eftersom det är en enkel metod både för honom och för kunden. Thomas Dahl har i stället satsat på bicykelmetoden

Dokumentera för att fastställa hur mycket tid och resurser man lägger ner per samhälle är mycket viktig. Thomas lägger ned ungefär 2 timmar per samhälle om året.

- Vårkontroll 5 min
- Splittning 20 min
- Skattning 20 min
- Invintring $10+5+5 = 20$ min
- Bigårdsbesök $15 \times 3 = 45$ min

Bicykelmetoden – biodling med logistik i fokus

I Närke driver Thomas Dahl sitt företag Høre Bi & Boskap sedan 1982 år. Verksamheten bygger på tre huvudben – yrkesbiodling, skogsbruk och boskap på naturbete. Thomas använder bicykelmetoden i sin biodling som bygger på logistik. Med halvramar, splittade yngelklot och att inte använda spärrgaller har han utvecklat sitt sätt att arbeta med metoden och fått det att fungera som en vettig driftsform i sin yrkesbiodling.

– Jag hävdar inte att bicykelmetoden är en dokumenterad vetenskap utan jag har min egen övertygelse och tolkning av metoden som fungerar för min biodling. Logistik är roligt, det är som att planera en semester. Många timmar är nedlagda på funderingar, slutsatser och förkastanden av olika tillvägagångssätt och idéer. Logistik baserad på metodik, är enligt min mening, den viktigaste aspekten för att kunna utveckla och driva sin biodling rationellt. Genom att använda bicykelmetoden kan jag sköta biodlingen rationellt och planerat på ett konsekvent sätt och spiller inte en massa tid på onödiga moment, säger Thomas.

Logistiken i Bicykelmetoden

- **Enhetligt material** – kuptyp, ramformat, inga spärrgaller, allt material på plats.
- **Hantering av flera moment i ett** – vårkontroll, splittning, utjämning, avläggARBILDNING, drottningbyte och svärmskontroll.
- **Samåriga bigårdar** – alla samhällen i samma fas av livscykeln.

Bigårdarnas sammansättning

Bina är uppdelade i 12 st produktionsbigårdar. I dessa står kuporna placerade två och två på dubbla EUR-pallar. Thomas har laborerat med antalet men stannat vid att 10–12 starka produktionssamhällen är det optimala. Alla samhällen i en bigård är lika gamla. Eventuella vinterförluster ersätts ej. Vidare finns barnkamrarna dit alla avläggare förs för parning och tillväxt. De är idag tre stycken och är placerade i ett område mellan fyra produktionsbigårdar som totalt dominerar luftrummet. Här ställs de dubbla avläggarkuporna två och två på pallbockar på en EUR-pall.

Lock. En flerfunktionsskiva med hål i mitten och kantlist fungerar sedan som;

- täcklock när den ligger på plasten på översta lådan
- undersättsbotten när man arbetar med bina,
- bitömmare när den kompletteras med den runda gula plastömmaren
- foderbräda för Bifor-hink

Svärmgaller (spärrgaller) har inte Thomas använt på nästan 40 år. Driftsfomen i sig eliminerar behovet och dessutom har han en teori om att drönarna har en mission att fylla i de översta skattlådorna där man oftast hittar dem.

– De fungerar kanske som värmeelement när mellanväggar byggs ut? Vad skulle de annars vara så tjocka för, säger Thomas.

Text & foto: Thomas Dahl och Marie Backman

Botten med alla tre delar.

Enhetligt material i Hörekupan

Thomas har testat flera olika format men ville ha in så många funktioner som möjligt i det befintliga kupmaterialet utan en massa lösa delar. Då konstruerade han Hörekupan, ett system med flexibel isolering som inte fanns på marknaden. 1986 var konstruktionen klar med filosofin – isolerat när det behövs. Kupan i sig är en viktig del i driftsformen. Stor vikt är lagd för att inte enbart ha ett enhetligt rammått utan även att samtligt material såsom tak, lådor, ramar, bottenar m.m skall passa ihop. Detta gäller givetvis också avläggarkuporna.

Taket består av en huv av plåt, invändigt klädd med frigolit och täckandes två lådor. Den konstruerades för att isolera kuporna vintertid. Sommartid följer så huven med skattlådorna upp. Skattlådor och yngelrum är konstruerade i trä i halvdadantsformat, 508 mm i fyrkant med 11 eller 12 ramar och oisolerade med en taggad rambärarlist som håller avståndet konstant mellan ramarna.

Avläggarkupor tillverkas i samma utförande med två stycken 6-rammars avdelningar eller tre stycken 4-rammars dito. Till dessa

Låda med rambärarlist. Botten med öppet fluster (normalläge), med fluster i vinterläge (musskydd). Flusterkilen har tre funktioner och även ett stängt läge.

hör ett tak av halva höjden. Efter hand som de växer kompletteras de med en ytterligare låda som är avdelad för att senare flyttas över i "riktiga" kupor.

Botten är ventilerad med nät i botten och en mellanskiva som skyddar mot direkt drag underifrån och där de döda bina hamnar. Detta ger en mycket bra övervintring och luftförsörjningen garanteras alltid genom nätet även om kupan är helt översnöad. Mellanskivan är utdragbar för enkel rengöring och varroakontroll och kompletterad med en 3-vägs flusterkil som medger helöppet med fluster, helstängt för vandring och delöppet för vinter (anti-musläge). Materialet i botten är trä med båtplyfa i fluster och skiva.

Driftsform

Minimera antal ingrepp

1. Vårkontroll
2. Splittning /avläggarbildning
3. Skattning
4. Invintring
5. Bigårdsbesök, lådor, koll, ca 15 per år

Avläggarkupor
med 2 samhällen
och lock med
lister som ligger
mot väggen i
kupan.

Bicykelmetoden – splittning / avläggare

Ovan vänster: Avläggarkupor med 2 samhällen.

Vänster: Avläggare på plats med flusterkilen i stängt läge och delad botten för avläggare med 2 samhällen.

Samåriga bigårdar

Grundtanken med samåriga bigårdar bygger på att olika förutsättningar råder för olika åldrar.

År 1 finns det aldrig några tendenser till bråk utan de koncentrerar sig på att växa och producera.

År 2 fortsätter de att växa, ibland lite för mycket, och är riktigt duktiga på att producera. Detta är år samhällets peak.

År 3 börjas det att bråka. Drottningen börjar bli gammal och samhället backar i storlek och produktion. Viseceller för både svärm och drottningbyten kan hittas.

Splittning eller avläggare

Ingreppet beror på vilken årsmodell det är på bigården. Samtliga bigårdar splittas och utjämnas vid behov. När en bigård bildas består den av 12 samhällen första året (0). Produktionssamhällena är 1 år (fjolårs-avläggare) samt 2 år. Vinterförluster ersätts inte på resans gång utan först det 3:e året när nya avläggare bildas.

Tankegången bakom detta är etablera ett yngelklot som det för drottningen tar sådan tid att fylla att hon aldrig behöver lämna detta för att få utrymme.

– Samhället går aldrig i taket och jag hävdar helt ovetenskapligt att detta är anledningen till att de inte bestiftar svärmsceller i någon nämnvärd grad. Det kanske är så att man känner sig för otillräcklig för att svärma helt enkelt, berättar Thomas.

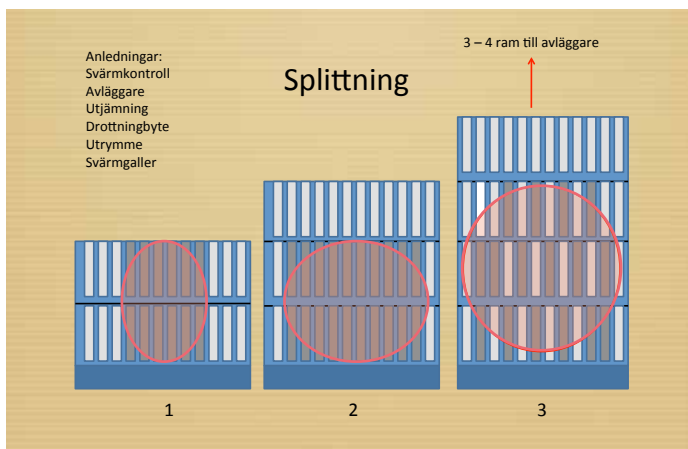
I en del samhällen så minskar sedan yngelklotets volym de närmsta veckorna då alla drottningar inte har kapacitet att hålla detta intakt.

Avläggarkupa med 2 samhällen, flusterkilen ändras på båda sidorna till öppet läge och om ett par dagar ska drottningpuppor tillsättas

Under två dagar i mitten av maj – besökte Marie Backman och Helena Ring Johansson Thomas för att prova på bicykelmetoden "in real life".

1-åringar

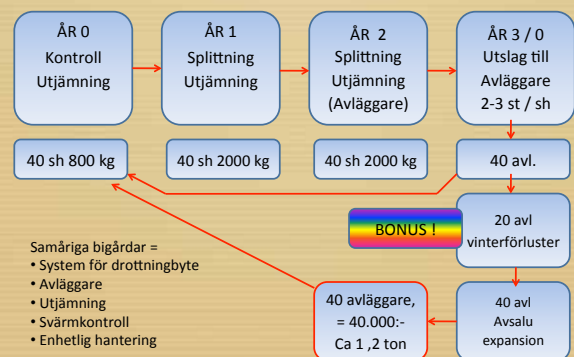
De 24 ramar som redan finns plockas om så att de blir 8 i varje låda och kompletteras sedan med fyra nya i varje låda (se skiss). På detta sätt blir yngelklotet större på en gång samtidigt som det inte blir någon anhopning av nya ramar på något ställe. När drottningen kommer in i en kagata har hon på ena sidan alltid en ram med yngel och på den andra en tom dito. Det skall mycket till för att bina skall plugga igen dessa med honung.

2-åringar

De starkare samhällena får vid denna splittning också släppa från sig både bin och yngel till avläggare som sedan kompletteras med kläckfärdig cell. Dessa är avsedda för utökning, avsalu eller för att ersätta vinterförluster. Tidpunkten för dessa åtgärder brukar vara sen maj – tidig juni och görs givetvis inte på för svaga samhällen då risk för nerkylning kan föreligga. Detta är den första och enda riktiga genomgången Thomas gör av samhället på året.

Bicykel – metoden med 120 samhällen

12 bigårdar a 10 samåriga samhällen

3-åringar

Av dessa skapas 2–3 avläggare per samhälle, avsedda för återbesättning (År 0), avsalu eller utökning. Drottningarna plockas bort (några kan sitta som reserver på hemmet), och samtliga avläggare får kläckfärdiga celler samma kväll de är gjorda. Thomas har funnit detta sätt helt oslagbart med upp till 98% lyckat resultat.

0-ornas vidare öden

De samhällen som sattes på dubbelkupa och fraktades till någon av barnkamrarna behöver sedan kontrolleras, utökas med ytterligare en låda med 2 x 6 ramar och så småningom flyttas över till en "riktig" kupa för avsalu eller övervintring. Märkbar skillnad mellan återbesatta och nyskapade samhällen,

Familjeföretag med

Familjen Rosenlund-Olsson är en "prefect match" i företagande. William är biodlaren, Ashley har företagsutbildning, Anna är expert på hygien och Mats kan alla livsmedelslagar. Tillsammans skapar de honung och paketbin.

Text & foto: Moniqa Swålas

Vi träffas i ett industriområde i Karlshamn, Blekinge. I ett stort gammalt skolkök har Wille Rosenlund sitt företag Wanna bee your honey. Här ryms slungutrustning, lager, förvaring, drottningodling och allt annat som behövs för ett framgångsrikt biodlingsföretag. Men ett av de allra viktigaste rummen är det lilla kakelklädda pentryt. Det är här familjen smider planer, sätter upp målbilder, utför kontroller eller bara tar igen sig. På kaklet finns alla bigårdar noterade, 300 samhällen finns utplacerade i västra Blekinge och det gäller att hålla koll på var de finns och hur de mår.

Wille är utbildad programmerare men tröttnade innan han ens hade börjat sin karriär.

– Jag var några månader i USA 2013 och när jag kom hem hade jag bestämt mig. Jag skulle jobba med bin.

– Jag bara skrek NEJ!, fyller mamma Anna i och skrattar gott.

Men Wille hade bestämt sig. En jobbar-kompis till pappa Mats skulle sälja sin utrustning och Wille fick köpa de fem bisamhällena med tillhörande utrustning. Året efter gick han yrkesutbildningen men resan till ett eget företag blev lite krokig.

När Wille studerade till biodlare hade han träffat Ashley från Sydkorea. Hon pluggade business i Indien och paret fick pendla rätt långt för att hålla förhållandet vid liv. Tanken var att Ashley skulle bosätta sig i Sverige men det trasslade med uppehållstillstånd så de åkte till Australien. Där jobbade de ihop pengar så att de kunde köpa Willes mentors biodling på 200 kupor inklusive utrustning.

Foto: från biodlingen
"Wanna Bee Your Honey".

paketlösningar

Mamma kom med i företaget. Första åren som yrkesbiodlare jobbade Wille och Ashley på egen hand. Men tredje året blev det mycket rapshonung och de behövde hjälp.

Mamma Anna tog tjänstledigt från sitt jobb som städerska några månader och hjälpte till. Samma sak året därpå men efter det sa hon upp sig för att enbart jobba i Willes företag. Pappa Mats gick i tidig pension från sitt jobb som lärare på en restaurangskola och började också jobba för sin son. Och Ashley, som kommer från en mångmiljonstad och aldrig hade sett ett bi tidigare, visade sig vara fingerfärdig som få. Hon fick bli ansvarig för drottningodlingen.

– Det är jättekul att jobba ihop, säger Anna. Alla har en uppgift.

Det märks att de trivs ihop och i det lilla pent-

ryt ryms mycket värme och många skratt.

De två benen i företaget är honung och paketbin. Från började sålde Wille bulkhonung men efter en artikel i lokaltidningen blev han uppringd av Anders Wizping och inbjuden att vara med i det populära Landskapshonung.

– När jag utökade köpte jag paketbin. Jag gillade det. Nu odlar vi drottningar själva och tar bin från starka samhällen. Det är enkelt och passar i tid efter rapsen och innan slutskörd.

Varje säsong blir det mellan 50 och 100 paket. Några vill bara ha ett eller två paket, andra kan köpa 50 stycken.

– Det är lätt att transportera paketbin och vi har börjat köra till Jönköping och ska testa att köra till Stockholm.

Det finns ju fördelar och nackdelar med allt. Wille funderar bara en kort stund innan han räknar upp fördelarna med paketbin.

– Hygien. Det blir lite kvalster och sjukdomar. Drottningen är helt nyparad och vi odlar bara på de bästa. De är lätta att transportera. Enkelt för nybörjare och de får en instruktionslapp med. Det blir enkelt att komma igång och de kan ha vilket rammått som helst. Svärmsrisken minimeras och ett dåligt honungsår täcker paketbiförsäljningen hyran.

Många fördelar men vad är då nackdelarna?

– Det är tungt att skaka bin, tycker Anna. Och de ska vägas för att få rätt mängd.

– Det känner man, inflikar Mats som har vågskålen inbyggd i armarna.

– Ibland är det stressigt när en storkund vill ha många paket och det påverkar honungsproduktionen en del, fortsätter Wille.

Får betalt för drottningarna. För att konceptet ska fungera måste Wille alltid ha nyparade drottningar.

– De är friparade i egen parningsstation. Avelsdrottningen paras på en ö. Jag får betalt för att testa eftersom jag är med i Lunds biavelsklubb, berättar Wille.

samtidigt men honungsskörden påverkas. En annan metod är att efter sluskskörden så blåser jag bort bina med biblås ur skattlådorna och ställer ut en tom yngellåda. Så stoppar jag ner en färdigparad drottning i en utättningsbur. Bina går då in i den tomma kupan.

Wille testar gärna nya metoder och provar hela tiden sig fram. Han har bland annat provat att samla pollen men insåg att det inte var lönsamt.

– Det blir många telefonsamtal och mejl, säger Ashley. Han bryr sig om bina.

Det var för övrigt Ahsley som kom på företagsnamnet, Wanna bee your honey. Man kan ju undra hur hon fick idén.

– Det skulle vara internationellt men nu tycker jag att det borde ha varit ett svenskt namn, säger hon.

– Näää, namnet är bra, säger de övriga familjemedlemmarna i mun på varandra.

”
Avläggare går att göra på många olika sätt. Förutom paketbin brukar Wille använda sig av två andra metoder.

– I maj sätter jag en eller två ramar med larver och en med foder i lådan. Jag hänger ner en drottningcell så hon parar sig själv. Nackdelen är att man måste kolla senare om hon är parad. Men en sådan drottning kan jag ta till kund om det blir akut. Det blir svärmskontroll

Avläggare i två omgångar

Mathis Kögel

Kögels Biodlingstjänster AB
info@lundahonung.se
www.lundahonung.se

Företaget har funnits 5 år och jobbar med cirka 150 bisamhälle och producerar runt 30 avläggare varje år för att täcka vinterförluster. Vi säljer också övervintrade bisamhällen. De sista åren har det inte varit så många samhällen till salu på grund av att vi måste täcka vårt eget behov. Det kan ha kommit en bokning för pollineringsuppdrag eller samhällen har behövt slås ihop och då är det en fördel att ha egna övervintrade samhällen i reserv.

Under sommaren säljer vi cirka 50 paketbin som blir en sorts avläggare.

För att göra avläggare och paketbin odlar jag egna drottningar. Första omgången drottningar går till paketbin och andra omgången drottningar till avläggare. Därför blir det oftast sena avläggare.

Under sommaren tar jag först bimassa från bisamhällen för att bilda paketbin. Sen måste samhället återhämta sig och jag gör avläggare med yngelramar. Under juli månad plockar jag tre ramar från yngelrummet och flyttar till en ny dadantlåda. Viktigt är att drottningen inte följer med och att det finns tillräckligt med yngelramar kvar i modersamhället. Jag fördelar också pollenramar och foder om det finns. Samtidigt ordnar jag yngelrummet i modersamhället och ser till att yngelrummet blir rätt inför invintring – tar bort mörka ramar, gör nya mellanväggar för utbyggnad, kollar antal pollenramar och letar efter sjukdomar och drottningen. Det är samtidigt en kontroll inför flytt av avläggare och en genomgång av modersamhället under sommaren. Förutom bimängden som följer med ramarna skakas bin ner från några ramar ur skattlådan i avläggaren. Sen tillsätter jag en parad drottning i utättningsbur utan att öppna. Samhälle flyttas till ny plats och matas med sockerlösning. Efter ett dygn öppnas drottningburen så att bina kan äta ut drottningen. Risken finns att bina äter ut drottningen för snabbt utan att acceptera henne om man sätter till henne direkt med öppen utättningsbur. Avläggare sätter

jag i avläggarbigårdar där jag kan ha upp till 20 avläggare. De avläggarna flyttas på våren eller säljs så att bigården blir tom under sommaren och nya avläggare kan flyttas nästa år.

Jag är själv intresserad av avelsarbete och har samarbete med olika föreningar. För mig är det viktigt att kunna göra avläggare och använda egna drottningar. För mig blir avläggare också alltid testsamhälle under kommande år för att se hur parningen blev.

Några utmaningar med avläggare är att ha tillräcklig med Dadantlådor och ramar så att man kan göra avläggare och har bigårdar, där man kan sätta avläggarna. Det betyder att jag innan säsongen börjar, har klart 50 Dadantlådor, 500 Dadantramar, bipallar, foderlådor och socker. Inget speciellt material för avläggare används, jag har istället investerat i material för drottningodling (parningskassetter, kläckskåp).

Jag gör paketbin under juni månad med bin från skattlådan och avläggare under juli månad med yngelramar och tillsätter en parad drottning

Allt för biodling Välkomna till vår butik i Skåne!

Biredskap, vaxhantering,
foder, glasburkar
& gott kaffe!

NYHET!

Avläggarlåda,
6 ramar lågnormal
i wellplast **95 kr**

AB Lindhagens Bigårdar
Norra Grönby, Anderslöv
Telefon: 0410-280 95
www.lindhagen.se

"LANDETS" BÄSTA KORT

Med Agrolkortet får du en mängd bondförnuftiga förmåner. Bland annat tankar du upp till 60 öre billigare hos Circle K/Truckdiesel, OKQ8, Preem, Tanka och vissa Såifa stationer. Agrolkortet är framtaget av Lantmännen Finans för alla som verkar inom de gröna näringarna*.

Läs mer och ansök på agrolkortet.se/bf

*Företag som har jord, skog, trädgård eller landsbygdens miljö som grundläggande resurser.

Light Line – allt du behöver för att slunga

Light Line-slungan sköter hela processen från ram till tunna och är en plats- och kostnadseffektiv maskin för flera moment. Du avtäcker på locket, slungar och separerar vaxet i en och samma maskin. På hemsidan finns en film (på äldre modell) som visar hur Light-Line fungerar och beskrivning av delarna.

Säljes och uthyres

Kontakt Göran Dahlgren 070-533 90 68 dahlgrenskran@telia.com

I sommaren visas slungan i drift 19/6, 10/7, 31/7 och 21/8. Kl. 11.00. Anmäl till e-post!

Adress:
Dahlgrens
Bisyssla KB
Stensvägen
641 93
Katrineholm

www.probee.se

Digitala minikonferenser

De minikonferenser vi haft är tänkta att vara "istället för" en vanlig fysisk konferens där vi haft flera parallella föreläsningar. På de vanliga konferenserna kan man välja eller välja bort det man vill eller inte vill lyssna på. Här försöker vi blanda mellan ämnena och ge olika inriktning och intressen utrymme och tid. De ämnen vi tar upp är aktuella och/eller efterfrågade. Detta för att fler ska hitta något som man vill lyssna på eller debattera.

Detta innebär inte att BF tar ställning för eller emot eller att vi driver frågor som presenteras eller diskuteras. Vi efterlyser fler ämnen att ta upp i föreläsningar eller diskussioner under dessa kvällar.

Först ut, den 12 april, var Monica Larsson som föreläste om sin verksamhet. Monica berättade om hur hon blev först biodlare och sedan hur hon insåg behovet av att kunna köpa en större mängd drottningar och hur hon då tog steget och startade riktigt storskalig drottningodling. Monicas berättelse var både spännande och lärorik då Monica delade med sig väldigt beredvilligt om sin resa.

Därefter kom Johanna Adolfsen, den 26 april, och berättade dels om hur hon och maken börjat med sina bin. Vi fick också höra om Johannas specialintresse "binas kommunikation i bikupan".

Johanna delade också med sig väldigt mycket av hur hon gjort och tänkt i allt från kupformat till drottningodling. Alla som lyssnade och ville fick ta del av hur man använder en cloakboard och Johannas egna anteckningar och översättningar av hur den används. Sista delen av föreläsningen handlade om hur framförallt drottningens feromoner "fungerar" och sprider sig i kupan, hur det påverkar bina och hur en äldre drottningens feromoner minskar och därigenom kan ge signal om att det är dags att svärma.

JOHANNA ADOLFSSON

MONICA LARSSON

Sist under vårens minikonferenser kom Björn Lagerman med en diskussionsgrupp om hur vindkraftverken påverkar honungsbin och andra pollinatörer. "Är vindkraft en fara för bina". Moderator för kvällen var Teres Arvidsson. De fyra punkter som debatterades under kvällen var:

- Lokalt klimat
- Vibrationer
- Microplaster
- Flyghinder

Med i panelen fanns Kjell Karlsson och Erik Westlind som är engagerade mot vindkraft och Hasse Backman som specialiserad på främst kompositmaterial.

Det blev en intressant kväll med många engagerade ur publiken och våra debattörer. Vi ser att detta väckte fler frågetecken än man rätade ut så nu kommer vi att leta efter fler sakkunniga i ämnet och även fråga våra myndigheter om man kan sprida lite ljus över ämnet. Detta gör att vi kommer att ha en uppföljning längre fram i sommar där även sakkunniga från myndigheter och vindkraftföretagen blir inbjudna.

Minikonferenserna är inspelade och du kan se dem i efterhand via länkar på www.biodlarkonferensen.se eller via BF:s kanal på YouTube.

BJÖRN LAGERMAN

Näranalyserad honung

När vi pratar om vikten av närodlat mat (och här passar honung väl in i konceptet), vad kan vara mer närodlat än en burk honung från grannen, eller en som är köpt på lokala marknaden?

Fördelen med att köpa närodlade produkter är, förutom alla miljöaspekter och kvalitetsfördelar, att man har möjligheten att få växla några ord med producenten och därmed få en personlig vinkling på produkten och kanske en historia om något som hänt under skörden av just honungsburken som du håller i handen. Detta ger upplevelsen av livsmedlet ytterligare en dimension.

Text: Mathias Lundgren & Viktoria Bassani

Det var lite detta som Mathias Lundgren, e-Sense Sweden, och Viktoria Bassani, Bidrottningen, hämtade inspiration ifrån när de började sin satsning med att etablera honungsanalyser på laboratoriet hos e-Sense Sweden utanför Uppsala. Analyser ska vara spännande, roliga och framför allt användbara, inte bara en siffra på ett papper från labbet. Därför arbetar e-Sense Sweden nu fram analysmetoder med en personlig touch.

– Vi vill vara en del av den svenska honungsbranschen där vi har en enkel och öppen dialog om analyser och lär känna biodlarna. Då vi skickar ut ett resultat ger vi gärna en förklaring och omdöme om resultatet, och om det behövs också ett uppföljande samtal där vi går igenom rapporten tillsammans och förklarar de olika parametrarna, berättar Mathias Lundgren, grundaren av e-Sense Sweden AB.

Just nu är flera analyser klara för svenska biodlare, och under tredje kvartalet i år (2021) kommer majoriteten av de mätvärden som anges i EU's honungsdirektiv gå att analysera hos E-Sense Sweden AB.

Honungens fingeravtryck upptäcker falsk honung ... Viktoria och Mathias har arbetat ihop i mer än fyra år och har haft flera projekt som fört samman honungens sensorik med den kemiska uppbyggnaden av honung. Detta har mynnat ut i ett större projekt där databaser av kemiska fingeravtryck av honung byggs upp. Detta projekt är finansierat av Jordbruksverkets Innovationsstöd (EIP). Just nu pågår ett arbete att samla in honungsprover från utvalda delar av världen.

– Hittills har vi etablerat kontakter mest från norra Europa, men även flera länder i Sydeuropa. Vi har hittills fått ca 500 prover från olika länder. Men vi är inte nöjda där, vi siktar på att samla in totalt 1500 prover från hela världen. Det är viktigt för oss att få så bra variation av olika honungstyper och ursprung som möjligt för att bygga upp en gedigen databas, säger Viktoria Bassani.

Utifrån denna stora mängd data i databasen kan mycket information extraheras. Huvudsyftet med detta projekt är att ursprungsbestämma honung genom att jämföra fingeravtrycket med databasen. På så sätt kan både rätt ursprungsland kontrolleras och även falsk honung identifieras.

MGO som i manuka ... Ett annat projekt som löper under 2021 är att screena igenom ett större antal prover efter ett ämne som heter metylglyoxal (MGO). Projektet är en del av Jordbruksverkets stöd till biodlingssektorn. Det är detta ämne som är en av byggstenarna i den erkända manukahonungen från Nya Zeeland och som ger den honungen dess extra hälsofrämjande effekter. Frågeställningen i detta projekt är om vi kan hitta MGO i svensk honung. Om det visar sig vara så samtidigt som man kan påvisa ökad antibakteriellaktivitet i dessa honungssorter, kan det ge denna honung en rejäl värdeökning.

E-Sense Sweden har hittills analyserat hundra prover av svensk honung som biodlare skickat in, bland annat efter efterlysningen i Gadden nr 1, 2021.

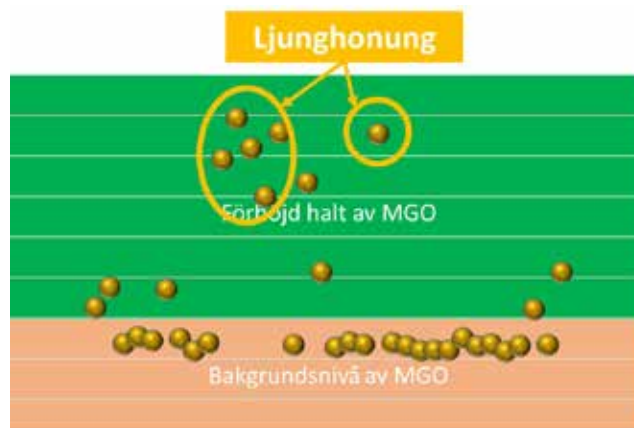
Projektet och analyserna kommer att gå för högtryck under sommaren och efter projektet slutar i slutet av juli kommer resultaten publiceras i detalj. Men redan nu har några resultat kommit ut.

– För de svenska prover vi hittills analyserat ser vi faktiskt en låg halt av MGO i de flesta prover. Nivåerna är mycket låga, under 5–10 mg/kg, medan manukahonung ofta har 100 mg/kg och ibland uppåt 600. Samtidigt har analyserna visat att vissa av de svenska proverna ger betydligt högre värden av MGO-koncentration. Dessa prover kommer att utvärderas och göras en vidare utredning för att säkerställa dess kvalitet, avslöjar Mathias Lundgren.

Ett ackrediterat svenskt laboratorium ...

E-Sense Sweden har under våren också påbörjat ett arbete mot att bli ackrediterade. Att vara ackrediterad betyder att laboratoriet har ett väl etablerat dokumentationssystem där alla rutiner som har med analyserna att göra är dokumenterade. I praktiken är det ingen skillnad från idag, man gör samma analyser på samma sätt, men att analysresultaten är från ett ackrediterat laboratorium är ett kvitto och extra säkerhet att resultaten är korrekta. Detta kontrolleras också med jämna mellanrum då olika lab får göra samma analys, och då ska svaren överensstämma. Idag är det SWEDAC som är kontrollorgan för tekniska tester som honungsanalyser.

Framförallt har myndigheter krav på att upphandla analyser från ackrediterade laboratorium. Även för biodlarna ger det en kvalitetsstämpel då honungen blivit analyserat av ett ackrediterat lab.

Datapunkterna avser mängden MGO i 32 prover av svensk honung. Fem av de sex med högsta halt MGO är ganska ren ljunghonung. Högsta uppmätta halten av MGO är ca 5 gånger lägre än manukahonung.

Konkurrerar honungsbin med vilda bin om pollen och nektar?

Sveriges 300 arter bin står inför en rad gemensamma problem, varav ökad förekomst av sjukdomar, klimatförändringar och växtskyddsmedel är några. Stora delar av Sveriges olika miljötyper har förändrats kraftigt det senaste århundradet; bebyggelse i urbana miljöer har förätats och jord- och skogsbruket har intensifierats. Detta har lett till förändrade landskap och därmed förändrade livsmiljöer för bin. Utbudet av varierad föda under hela säsongen har minskat och flygavstånden för att samla in föda har ökat. Det gör att det finns misstankar om att konkurrensen om pollen och nektar har ökat.

*Sandra Lindström, forskare på Lunds universitet
Björn Gustavsson, rådgivare biologisk mångfald och bihälsa*

Foto: Björn Gustavsson

I Danmark har det blossat upp en häftig debatt om honungsbins påverkan på vilda bin

Konkurrensfördel ... Konkurrens kan ge indirekta effekter i form av ökad smittspridning och förändrade växtsamhällen, men den kan också ge direkta effekter på mängden tillgänglig föda, det vill säga pollen och nektar. Konkurrens finns alltid när organismer använder samma resurser och resursen är

begränsad. Vissa bin är oligolektiska, vilket innebär att de bara födosöker på en enda växtart. När landskapet förändras och arterna som konkurrerar har olika förmåga att anpassa sig till de nya förhållandena kan konkurrensen bli skev. Honungsbin kan flyga långt för att hitta föda, medan vilda bin har sämre förmåga att flyga långt och utnyttja blomresurser över större skala. Därför har honungsbin en konkurrensfördel när landskapen blir mer storskaliga och mängden blommor minskar. Det kan leda till att gemensamma blomresurser minskar eller

töms helt, vilket gör att bin som har sämre förmåga att flyga långa sträckor får söka föda i mindre attraktiva blomresurser som finns närmare boplatsen.

Biodlingen växer, sedan millennieskiftet har det uppskattade antalet honungsbisamhällen ökat med 60–70% i Sverige.

Ökad biodling ... Idag bedöms en tredjedel av de vilda biarterna som hotade enligt den svenska rödlistan. Vilda bins populationer (antalet individer av en art inom ett visst område) anses främst vara begränsade av tillgången på pollen och nektar. Samtidigt ökar biodlingen, sedan millennieskiftet har det uppskattade antalet honungsbisamhällen ökat med 60–70% i Sverige. Honungsbin har hjälp av oss människor med sjukdomsbekämpning, stödutfodring och lämplig placering av samhällen, medan vilda bin får klara detta själv. För redan pressade populationer kan konkurrens om föda innebära en ytterligare stress, som i teorin kan leda till förändrat beteende, minskat energiintag, minskad överlevnad och fortplantning. Detta kan leda till ytterligare krympande populationer och i värsta fall utdöende och minskad artrikedom av vilda bin.

Debatt i Danmark ... I Danmark har det blossat upp en häftig debatt om honungsbins påverkan på vilda bin. Det finns förslag om att förbjuda biodling i naturområden och biodlare riskerar att tvingas flytta samhällen från platser som de använt under lång tid. Konflikten är olycklig eftersom den leder till splittring. Vilda bin och honungsbin har mycket gemensamt,

och biodling är ofta en väg in i ett generellt naturintresse. Gemensamma ansträngningar av naturvårdare, biodlare, markägare och myndigheter för att gynna bina har större potential att bli framgångsrika för såväl honungsbin som vilda bin. Åtgärder som införs bör baseras på vetenskaplig fakta, och målet bör vara att sträva efter samexistens.

En litteraturstudie kommer att samla all tillgänglig forskning om honungsbins påverkan på vilda bin genom konkurrens om nektar och pollen.

Litteraturstudie ... För att undvika att det uppstår en infekterad debatt i Sverige har Jordbruksverket inlett ett arbete för att främja dialog. Förra året genomförde Jordbruksverket en konferens och en workshop om konkurrens mellan honungsbin och vilda bin. Som fortsättning i det arbetet har Jordbruksverket sökt och beviljats medel ur Nationella programmet för biodlingssektorn (NPB) för att genomföra en litteraturstudie i ämnet. Lunds universitet har

fått i uppdrag att utföra en litteraturstudie som rör honungsbins påverkan på vilda bin genom resurskonkurrens. I översikten av litteraturen kommer vi systematiskt sammanställa all tillgänglig forskning om honungsbins påverkan på vilda bin genom konkurrens om nektar och pollen. Till exempel kommer vi att samla studier som undersöker betydelsen av landskapets utformning och tillgången till födoresurser över säsongen för konkurrens och för vilka vilda biarter riskerna är störst. Vi kommer också att samla litteratur som beskriver möjliga metoder för att mildra negativa konsekvenser av konkurrens från honungsbin på vilda bin, till exempel att öka blomrikedomen eller reglera tätheter av honungsbisamhällen och avstånd till områden med känsliga vilda biarter.

Fältstudie ... I arbetet kommer vi även att inventera om det pågår andra initiativ som arbetar med konkurrens mellan honungsbin och vilda bin bland myndigheter, forskare och biodllarföreningar i elva länder i norra och västra Europa. Vi kommer också att föreslå utformning av en fältstudie, vilken är planerad att utföras under nästa år, för att undersöka effekterna av honungsbin på vilda bin via resurskonkurrens i Sverige.

Husdyr ikke velkomne:

Mathias honningbier forment adgang til nye naturnationalparker

Bistader skal ud af naturnationalparkerne. Det kan blive enden for dansk øko-honning.

Mathias Hvam fra HF Honning/Aulum Biavlscenter har over 210 økologiske bifamilier, der er fordelt flere steder i den danske natur, blandt andet i Stråsø plantage og Tranum, hvor der er naturnationalparker på vej.

Foto: Esben Kvist Lund, DR)

Källa: www.dr.dk/nyheder/regionale/midtvest/husdyr-ikke-velkomne-mathias-honningbier-forment-adgang-til-nye

Paradise Honey

COMBINING NATURE & TECHNOLOGY

SLUNGLINJE

VAXSKRUV SYSTEM

EPS BEEBOX KUPOR

FÖR 8/9 & 10 RAMAR

AVTÄCKNINGSLINJE OCH HONEY ROCKET SYSTEM

NY!

BEEBOX SMART KUPOR

KOMMER SNART!

Kompatibel med
10, 8 och 6 ramar
BeeBox kupor!

Alla maskiner är tillverkade av Finskt rostfritt stål
Alla Paradise Honey produkter är patenterade

Paradise Honey LTD
Katajaharjuntakatu 24, 45720 Kuusankoski, Finland
Tel: +358 40 037 7441
info@paradisehoney.fi / www.paradisehoney.net

TILLVERKAD I FINLAND
Alla rättigheter reserverade

Vår

Vad gör vi?

Vi inom PoshBee-projektet håller på att utveckla ett nytt verktyg som kan ge en bättre helhetsbild av bisamhällets hälsa och det som hotar den. Åtta EU-länder är involverade i utvecklingen av verktyget: Estland, Sverige, Tyskland, Schweiz, Irland, England, Italien och Spanien.

Hur gynnar det biodlare och lantbrukare?

Verktyget är snabbt och enkelt att använda. Det kommer att hjälpa biodlare att tidigt upptäcka om deras bisamhället har utsatts för något miljöhot (bekämpningsmedel, patogener, näringsbrist m.fl.), och lantbrukare kan få bättre information om hur pollinerare mår i deras odlingssystem och hur dessa kan anpassas för mer hållbara pollinerings tjänster.

Våra enkät

Vi har utformat liknande enkäter för biodlare och lantbrukare i alla de åtta länder som är ingår i studien. Enkäten syftar till att identifiera vilka incitament som finns för att använda verktyget och vad som eventuellt hindrar användning. Enkäten är helt anonym och gäller enbart dina åsikter kring bin, pollinering och bihälsoverktyget. Den tar ungefär 20-25 minuter att utföra.

Dina åsikter är viktiga!

Biodlares och lantbrukares åsikter är centrala för att vi ska kunna identifiera incitament och hinder för användning av verktyget. Dina åsikter hjälper oss att förbättra verktyget, att lösa möjliga hinder och se till att det blir ett nyttigt och användbart redskap för biodlare och lantbrukare.

Mer information:

Elena Cini: e.cini@pqr.reading.ac.uk
Joachim de Miranda: joachim.de.miranda@slu.se

poshbee.eu

EU Horizon 2020 Research and Innovation Action

forskning

Nytt bihälsoverktyg: Hur kan det hjälpa dig?

Elena Cini
PhD student
University of Reading - PoshBee projektet

Fyll i enkäten för att bidra
till vår forskning!

BIODLARE

LANTBRUKARE

<https://bit.ly/38KN4aj>

<https://bit.ly/3ftMAbj>

Japan stoppar import av honung, i Frankrike stjäls det bisamhällen och förbud mot neonicotinoider i Europa.

Frankrike ser en ökning av
antalet stulna bisamhällen

I Frankrike med sina ca 68,000 biodlare
rapporterades under förra året 400
bisamhällen som stulna men redan så här
långt 2021 har 600 samhällen rapporterats
som stulna. Detta berättar Frank Alétru
som är ordförande för den franska
biodlarföreningen SNA i nättidningen NPR.

Frank Alétru säger att det alltid har före-
kommit stölder men att det nu har nått nya
nivåer med hela bigårdar som försvinner.

<https://www.npr.org/2021/05/15/996988871/stolen-beehives-devastate-french-beekeepers>

Till höger: <https://www.stuff.co.nz/business/124578526/japan-rejects-nz-honey-with-traces-of-weedkiller-glyphosate>

Japan stoppar import av honung
som uppvisar spår av glyfosat

Japan har sedan i januari infört strängare
kontroller avseende glyfosat i honung.
Leveranser från tex Nya Zeeland har blivit
stoppade och en del av detta var redan under
transport. Japan har väldigt låga gränsvärden
för honung då honung hamnar i gruppen
"övrigt" och är en tiondel av vad Nya Zeeland
tillåter samt en femtedel av vad EU tillåter.
Samtidigt tillåts högre värden i andra
produkter. Nya Zeelands honungsexport till
Japan är värd ca 450 miljoner kronor varav en
stor del är Manukahonung. Det är ett bakslag
för producenter som har marknadsfört sina
produkter som fria från glyfosat. Detta står att
läsa i den nyazeeländska nättidningen Stuff.

Glyfosat är enligt Kemikalieinspektionen
det vanligast förekommande
ogräsbekämpningsmedlet i Sverige.

EU-domstolen bekräftar
definitivt förbud mot
neonicotinoider i Europa

Efter åtta års juridisk kamp meddelar
Europeiska domstolen att neonicotinoid
totalförbjuds. 2013 år kom ett beslut som
bara delvis förbjöd preparatet men nu kom
alltså ett totalförbud. Neonicotinoid är ett
växtskyddsmedel som främst används vid
rapsodling mot jordloppor. En rad forskare har
visat att neonicotinoider kan ligga bakom den
ökande bidöden bland vilda bin.

Noa Simon Delso, Bee Lifes vetenskapliga chef,
berättar i press meddelande:

– Vi är mycket glada för dagens avgörande.
Domstolen stödde genomförandet av
försiktighetsprincipen, och bin, pollinatorer
och alla insekter har det bättre tack vare
detta beslut. Vi hoppas nu att tack vare detta
beslut kommer det att bli lättare att återkalla
tillståndet för farliga bekämpningsmedel.

Fick hela biodlingen stulen

När Patrik Lantz, Saxtorp bigårdar utanför Landskrona, skulle titta till sina bikupor upptäckte han att alla 17 kupor var borta.

Foto: Patrik Lantz

Text: Moniqa Swålas

– Det stämmer att jag blev av med ett gäng bikupor. Tyvärr hade jag ingen försäkring vid tillfället. Jag hade missat att teckna den. Länsförsäkringar har en som täcker stöld med mera som inte är så dyr. Den hade varit ypperlig att ha då. Men nu är den tecknad, berättar Patrik.

– Man kan få ersättning på hemförsäkringen om man är hobbybiodlare fast endast för materialet och inte själva bina.

Hemförsäkringen hjälpte alltså inte den här gången.

Patrik gick biodlarkurs förra året och hade börjat utöka sin biodling och startat enskild firma. Han hade byggt upp ett kontaktnät med kunder och sålde honung till lokala handlare, till delikatessbutiker och restauranger. Tanken var att han skulle försörja sig på deltid på biodlingen och i år utöka till 40 kupor. Nu måste han börja om vilket tär både på krafterna och på ekonomin. Men han har fått stöd och hjälp från en annan biodlare. Han har också fått tips från kommunen om uppställningsplatser där kuporna inte står så synligt.

Bli trygg med vår Biodlingsförsäkring
En försäkring för Gröna näringar.

0500-777 000
LFskaraborg.se

Länsförsäkringar
Skaraborg

Honungs Gården på Bjäre
Monica Larsson
professionell drottningodlare

Vi säljer **Bidrottningar Buckfast** odlade efter testat avelsmaterial som medför snabb vårutveckling, är fromma, svärmtroga, har bra rensnings förmåga och är mycket högavkastande. Vill du veta mer, beställa eller begära offert? Besök gärna oss på hemsidan:

www.honungsgarden.com

ring 0702061994 eller mejla på monica@honungsgarden.com

Fraktfritt på beställningar före 1 maj 2021

PILOTPROJEKT I SKÅNE Hur undviker du stöld av dina bikupor?

Det är inte alltid helt lätt att hitta en bigård som både passar bina och oss biodlare. Det är en ännu större utmaning att hitta en bra bigårdsplacering som är helt stöldsäker!

Text & foto: Johanna Adolfsson

En av våra medlemmar, Johanna Adolfsson startar nu ett projekt tillsammans med ett företag i Kristianstads kommun som kommer att prova en sensor försedd med GPS.

– Sensorn kommer att fästas på/i en av mina kupor. Om någon lyfter eller flyttar kupan skickas ett larm via sms till min telefon och jag kan då följa min kupa på en karta. Positionen uppdateras vart 5:e minut. Sensorn är ca L 8,5 x B 6,5 x H 2,5 cm och är försedd med vanliga litiumbatteri med en livslängd på cirka 2 år, berättar Johanna.

Hon kommer att fortsätta testa olika placeringar i och utanför kupan, hur kartfunktionen och positioneringen fungerar under färd, hur känslig sensorn är för stötar och hur det ser ut i telefon när den larmar.

Vill du veta mer, kontakta Johanna på:
info@ripahonung.se

NY MEDLEMSFÖRMÅN

BF har ett nytt förmånligt avtal med Dina Försäkringar. Teckna försäkring för din gård och du får biodlingsförsäkringen på köpet första året.

Din gård är både boende och gårdsbyggnader och du får rabatt motsvarande premien av max 50 bikupor (rabatten är upp till ca 2 000 kr och du kan försäkra fler än 50 bikupor). I försäkringen ingår även skydd mot amerikansk yngelröta.

Kontakta ditt närmaste lokal-kontor och ange att du är medlem i BF för att ta del av rabatten.

**Dina
Försäkringar**

www.dina.se

*Vi finns här
för Dig*

BeeFuture AB
www.beefutureab.se

**Vaxrenseri
& Valsning**

**Köper & säljer
Bivax**

Svenskt Bifoder

Det lönar sig att vara medlem

FÖRMÅNERNAS BETALAR MEDLEMSAVGIFTEN Årsavgiften för medlemskapet är 1,581 kr inklusive moms. Hela eller delar av denna avgift kan tjänas in under ett år genom att utnyttja delar av de olika rabatter som medlemskapet medför. Några räkneexempel: 40 % på den årliga avgiften för Svenskt Sigill. Om du har upp till 50 samhällen är den årliga systemavgiften 800 kr och 40 % rabatt ger 320 kr. Med fler samhällen är besparingen större.

Genom LRF har du flera fina rabatter. Agrolkortet ger genomsnittliga rabatter per liter på ca 50 öre för diesel och ca 30 öre för bensin. Om du kör 1000 mil per år och då tankar 600 liter diesel ger det 300 kr i rabatt. 12 % hos Granngården. Om du köper något för 500 kr ger det 60 kr i rabatt.

Dessa räkneexempel ger sammantaget 680 kr vilket motsvarar nästan halva årsavgiften. Om du dessutom utnyttjar rabatterna hos olika byggkedjor kan du snabbt spara ännu mer pengar. Går du i tankarna att köpa en ny bil är det värt att titta på de rabatter som erbjuds genom LRF samköp och då handlar det om tusenlappar i besparing.

Så här blir du medlem i Biodlingsföretagarna

Medlemsavgiften 2021 utgörs av två delar, varav 50 SEK är momsfri medlemsavgift och 1,225 SEK exkl. moms är serviceavgift.

Medlemserviceavgiften är totalt 1,581 SEK och insättes på:
Bank giro: 5276-8587
Vänligen ange namn, adress samt "Medlemskap".

EAN-koder

Som medlem får du 10 unika EAN-koder. Du betalar 300 kr + moms i registreringsavgift per 10 koder. Årsavgiften betalar Biodlingsföretagarna.

Från Sverige

Märkningen "Från Sverige" är en ursprungsmärkning som garanterar att produkten är odlad, född och uppfödd, förädlad, förpackad och kontrollerad i Sverige. Registreringsavgift 300 kr + moms. Årsavgiften betalas av Biodlingsföretagarna och värdet av detta är 3 000 kr per år för den enskilde medlemmen.

www.fransverige.se

Thomas Apiculture

Som medlem i Biodlingsföretagarna har du rabatt hos den franska redskapshandlaren Thomas Apiculture. Specifik prislista på maskinutrustning för medlemmar i Biodlingsföretagarna.

www.thomas-apiculture.com

Svenskt Sigill

Märkningen "Svenskt Sigill" visar att produkten kommer från en odlare eller djuruppfödare som är certifierad enligt IP-standardens Sigillnivå. Certifieringen innebär att de har uppfyllt extra produktionsmervärden inom områdena livsmedelssäkerhet, djuromsorg och minskad miljöpåverkan. Årsavgiften finns i tre nivåer beroende på biodlingens storlek; 800, 1 400 eller 2 550 kr + moms. Som medlem i Biodlingsföretagarna får du 40 % rabatt på årsavgiften. www.sigill.se

Agrolkortet

Agrolkortet – ett kort för allt – eller bara för drivmedel. Med Agrolkortet från Lantmännen Finans kan du tanka på de flesta "bensinstationer" och få rabatt mellan 20–60 öre/liter beroende på vilket drivmedel och företag du tankar på. Det är ett Mastercardkort som gäller på 40 miljoner köpställen. När du betalar med Agrolkortet ingår också ett förstärkt försäkringsskydd för hemmet, resor och bilen. Du är t. ex. skyddad mot borttappad nyckel och feltankat bränsle. www.agrolkortet.se

Dina Försäkringar

Teckna försäkring för din gård och du får biodlingsförsäkringen på köpet första året. Din gård är både boende och gårdsbyggnader och du får rabatt motsvarande premien av max 50 bikupor (rabatten är max ca 2 000 kr och du kan försäkra fler än 50 bikupor). I försäkringen ingår även skydd mot amerikansk yngelröta. www.dina.se

LRF Samköp

Ahl Sell

Rabatt på hela det omfattande sortimentet inom industriförnödenheter som VVS, el, bygg, verktyg, maskiner, kyl, personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

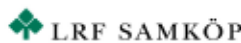
AJ Produkter

Inredning för kontor, lager och verkstad med allt du behöver för en väl fungerande arbetsplats. Du får 22 % rabatt på hela sortimentet och 60 dagars betalningsvillkor.

Beijer Byggmateriäl

Rabatterade nettopriser på mer än 3 000 högfrekventa artiklar, och 10 % rabatt på övriga produkter.

Bondens El

LRF Samköps eget elavtal har ett av marknadens lägsta elpriser. Rörligt avtal med en månads uppsägning, inga dolda avgifter.

Granngården

12 % på det breda utbudet för djurägare, trädgårdsfixare och lantbrukare – allt för det Jordnära livet!

IKEA

Unikt avtalspris på hela sortimentet hos IKEA, även IKEA FAMILY erbjudanden, rea och kampanjer.

SJ

Du får rabatt på alla avgångar genom LRF Samköps avtal.

Staples

Rabatterade nettopriser på kontorsmaterial och städmaterial, mjukpapper, glödlampor, batterier, köksutrustning, emballage, toner och allt annat du kan behöva på kontoret.

Swedol / Grolls / Nima

Du får 15 % rabatt på hela sortimentet av fordonstillbehör, maskiner, hydraulik, elartiklar, lyft & last, verktyg och arbetskläder.

Hotell

Rabatt på boende och konferens hos Best Western, First Hotels, Elite Hotels, Nordic Choice Hotels och Scandic.

Bilar

Rabatt på Alfa Romeo, Audi, BMW, Citroën, DS, Fiat, Ford, Hyundai, Isuzu, Jeep, Kia, Lexus, Mercedes, Mini, Mitsubishi, Nissan, Opel, Peugeot, Renault, Seat, Skoda, Subaru, Toyota, Volkswagen och Volvo.

Alla rabatter och aktuell information hittar du på www.lrf.samkop.se

Har du frågor om medlemsförmånerna kontakta Staffan Tegebäck staffan@tegeback.se

Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Samtliga publiceras på vår hemsida digitalt. Biodlingsföretagarnas medlemmar erhåller Gadden som medlemsförmån.

Kommunikatör

Moniqa Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
ordforande@biodlingsforetagarna.se

Redaktionellt material

kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Redaktör & Art director

Marie Backman
marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Var med och skriv i Gadden

Gadden ska spegla verksamheten hos våra medlemmar. Honorar är 500 SEK + moms per publicerad sida.

Biodlingsföretagarna förbehåller sig rätten till publicerat material om ej annat överenskommit.

Annonsprislista Gadden

Storlek	Gadden	Helår (6 nr)
Helsida (215 x 280 + 3 mm)	3 900:-	22 000:-*
Baksida (215 x 265 + 3 mm)	4 300:-	24 000:-*
1/2 liggande (187 x 123 mm)	2 800:-	15 400:-*
1/2 stående (91 x 251 mm)	2 800:-	15 400:-*
1/4 liggande (187 x 60 mm)	1 500:-	8 500:-
1/4 stående (91 x 123 mm)	1 500:-	8 500:-
1/8 liggande (91 x 60 mm)	850:-	4 800:-
Radannonser (max 100 tecken)	250:-	

Banner hemsida

Storlek	Månad	Helår
500 x 200 px	500:-	4 500:-

För att boka annons kontakta

Staffan Tegebäck
Mandolina AB, Fjällveden Morpartorpet
611 91 Nyköping
Tel: 0708 95 22 50
mandolina@tegebäck.se

Medlemmar annonserar gratis med radannonser under köp/sälj på www.biodlingsforetagarna.se/forum

Skicka e-post till:
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Välkommen med din annons!

Datum Gadden 2021

Nummer	Material	Utgivningsdag
Gadden nr 4	21-07-20	21-08-10
Gadden nr 5	21-09-20	21-10-06
Gadden nr 6	21-11-19	21-12-07

Viktigt när du skickar material

- Annonser skickas som tryckoptimerad pdf
- Radannonser (max 100 tecken) och kortare nyheter utan bilder skickas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se
- Kontakta gärna oss om din idé innan du börjar skriva. Artiklar skickas i Word (.doc). Ange tydligt vad som är rubrik, mellanrubriker och brödtext. Numrera bildtexter och tillhörande bilder. För insänt ej beställt material ansvarar ej.
- Bilder skickas i originalfil som .jpg, i 300 dpi upplösning. Numrera och döp bilderna med artikelns /avsändarens namn.
- Använd gärna Dropbox, OneDrive, Spred, WeTransfer eller liknande tjänst om bildfiler på totalt över 10 Mb skickas. Packa filerna i en mapp med artikelns namn om du skickar flera filer.

Omslagsbild

Mathis Kögel

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög, 2020
ISSN: 1100-6951

Artiklar och framförda åsikter representerar inte nödvändigtvis föreningens officiella ståndpunkt.

För icke signerat material och bilder svarar redaktören. Gadden får gärna citeras om källan anges.

Copyright © Biodlingsföretagarna

Biodlingsföretagarna är en ideell branschförening vars syfte är att utveckla svensk yrkesbiodling. Vi utbildar, påverkar myndigheter, ordnar konferenser och studieresor. Välkommen att bli medlem. Hos oss kan din biodling utvecklas.

Biodlingsföretagarna

Ordförande

Helena Ring Johansson
ordforande@biodlingsforetagarna.se

Vice ordförande

Ingmar Germundsson
ingmar.germundsson@biodlingsforetagarna.se

Kassör

Staffan Tegebäck
staffan.tegebäck@biodlingsforetagarna.se

Sekreterare

Mats Olofsson
mats.olofsson@biodlingsforetagarna.se

Ledamot

Marie Backman
marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Lina Norrsell

lina.norrsell@biodlingsforetagarna.se

Mikael Sundström

mikael.sundstrom@biodlingsforetagarna.se

Suppleant

Fredrik Sjöberg
fredrik.sjoberg@biodlingsforetagarna.se

Tomas Lilja

tomas.lilja@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning

Utrustning, byggplaner m.m. görs på forumet.
radgivning@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning yrkesbiodling

Björn Jacobsson
0706 669 369

Bihälsa

Björn Gustavsson
bjorn.gustavsson@jordbruksverket.se

Honung

Alf Andersson
blaklintens.bigardar@telia.com

Studieresor

Thomas Dahl
thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se
Staffan Tegebäck
staffan.tegebäck@biodlingsforetagarna.se

Revisor

Monica Larsson
monica@honungsgarden.com

Håkan Nilsson

hakan@godhonung.se

Revisorsuppleant

Håkan Albrektsson
info@osterlenhonung.se

Valberedningen

Yngve Kihlberg, sammankallande
yngve@agrobi.se

Thomas Dahl

th.dahl@icloud.com

Wilhelm Ydreståhl

wilhelm.ydrestahl@hotmail.com

BIODLINGSFÖRETAGARNA – det här är vår förening och mission

Biodlingsföretagarna är en branschorganisation och representerar den svenska biodlarnärningen. Vi arbetar för medlemmarnas möjligheter att driva bärkraftiga företag inom biodling och aktuella frågor inom biodlarnärningen. Vi arbetar för att upprätta samarbeten inom politiken, med myndigheter samt med organisationer. De frågor och områden som varit aktuella under senare tid berör honungsfusk, biregister, pollinering, utbildning, export, information och bihälsa.

Vi hoppas att du som medlem trivs i föreningen, och har stor nytta och glädje av det nätverk som vi tillsammans bildar. Vi vill att utbytet ska vara både socialt, och rent företagssamtidigt. Några exempel på arrangemang är After-skörd – träffar där medlemmar kan utbyta erfarenheter och få nya kunskaper. Biodlarkonferensen – i samband med årsmötet har vi en konferens, som brukar vara mycket uppskattad, med föreläsare både från Sverige och andra länder. Utbildningar – både inom biodling och företagande har vi ett antal kurser årligen.

Gadden, vår medlemstidning, sprider kunskap, nyheter och information till medlemmarna, där skrivs om allt från praktiska metoder att driva yrkesbiodling, till information från styrelsen och olika myndigheter. Gadden skickas ut i sex nummer per år. Vi sprider även information genom mail / nyhetsbrev, och via biodlingsföretagarnas facebooksidan.

Medlemmarna kan påverka arbetet i Biodlingsföretagarna genom att vara delaktiga i styrelsearbete, valberedningen, driva frågor genom motioner (som ska lämnas in i tid enligt föreningens stadgar till Årsmötet), vara aktiv i branschorganisationen genom de aktiviteter som genomförs eller genom att driva frågor i medlemsforumet och facebook sidan.

FLASKOR & BURKAR

SNABBT, LÄTT OCH KOMPLETT

Ny katalog på
flaskorburkar.se

2021

www.flaskorburkar.se
+46 (0)413 - 557799 - order@flaskorburkar.se

PS. Hittar ni inte det ni söker i katalogen!
Kontakta oss så tar vi fram just er förpackning.